

SÚŤAŽ NÁMESTIE SLOBODY - TEXTOVÁ ČASŤ

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

TEXTOVÁ ČASŤ NÁVRHU

I FILOZOFICKO – KONCEPČNÉ VÝCHODISKÁ A STRATÉGIE AKTIVÍT

Medzigeneračná solidarita a vzájomné prelínanie rôznych vekových a sociálnych skupín je hlavnou myšlienkou návrhu námestia s pestrým repertoárom aktivít a spektrom využitia priestoru.

Avšak srdcom zeleného areálu je obohatený priestor fontány o jeho “auru” - multifunkčný objekt ľahkej zavesenej konštrukcie zdanlivo vznášajúci sa v korunách stromov vytvárajúci atmosféru svojim vizuálnym pôsobením. Jeho kruhový tvar má symbolizovať ľudský život, jeho cyklus a neustále opakovanie sa situácií ako aj jednoduchosť samotného bytia.

Centrom pozornosti je fontána, ktorá chrlí životodárnu vodu a preto sa orientácia celého priestoru fokusuje priamo na ňu. Osvetlením z objektu “aury” ale aj prirodzeným navádzaním v dlažbe kroky všetkých návštevníkov prirodzene smerujú k nej a z toho vychádzala idea jednoduchej bezbariérovej úpravy a návrh doplnujúci jej celkový výraz. Detailne spracovaný objekt osvetlenia zároveň slúži aj ako rozprašovač vodnej pary, ktorý v horúčavách spríjemní pobyt na námestí a je tiež použiteľný ako objekt na prezentáciu a zavesenie výstavných exponátov a rôznych dekorácií počas podujatia a verejných zhromaždení, ktoré sa na námestí môžu konať. Objekt je tiež energetický samostatný a využíva solárnu energiu zachytávanú fotovoltaickými článkami a táto energia slúži na prevádzku fontány, zavlažovanie a správu vodného hospodárstva.

Vyniká svojou geometrickou čistotou a prehľadnosťou v koncepte samotného návrhu. Preto prioritou v revitalizácii je zachovanie základného rozloženia hmôt, ktoré boli jednotlivo posúdené a rozdelené do oblastí záujmu štyroch vekových kategórií a tým prispievajú k vytvoreniu rozmanitého vyplneného priestoru. V jeho centrálnej časti, kde sa stretávajú záujmi všetkých účastníkov námestia vzniká oddychové parkové miesto s maximálnou plochou zelene doplnenej o stromy, ktoré sú prirodzeným regulátorom klímy ako aj tieniacim prvkom. Celé námestie tak vytvára mozaiku priestorov a ponúka každému, kto ním prechádza plejádu zážitkov.

II KONCEPCIA ŠIRŠÍCH VZŤAHOV

Pre Námestie slobody v Bratislave, ktoré sa nachádza v katastrálnom území Bratislava – Staré mesto je charakteristická strategická poloha na hlavnej pešej trase spájajúcej Bratislavskú hlavnú železničnú stanicu a centrom mesta. Preto prioritou je zachovanie a hlavne informačné posilnenie tejto trasy pre prichádzajúcich návštevníkov a turistov, pre ktorých by sa námestie malo stať prvou zastávkou s prislúchajúcimi funkciami pre nich. Tento priestor má takisto primárne slúžiť pre ľudí z

okolitých budov, ktoré učujú jeho hranice. Keďže sa tu náchádzajú fakulty Slovenskej technickej univerzity, budova Ministerstva dopravy a Úradu vlády je potrebné vytvorenie reprezentatívneho priestoru s národným významom, v ktorom bude dominovať prehľadnosť a voľné plochy pre rôznorodé verejné zhromaždenia a aktivity s tým súvisiace.

III KONCEPCIA KOMPOZIČNÝCH A PRIESTOROVÝCH VZŤAHOV

Hlavnou kompozičnou osou v pôvodnom návrhu bola koncipovaná na už teraz neexistujúci akcent, sochu prezidenta Gottwalda, ktorá sa po zmene režimu z miesta odstránila. Táto jej absencia priniesla celkový mätúci výraz dnešnej podoby námestia a je potrebné ju doplniť o funkčný a zároveň estetický doplnok, ktorý by vniesol poriadok a systém usporiadania námestia a jeho kompozičnú súdržnosť priestoru. Kruhovým objektom, ktorý vyzdvihuje centrálny motív lipového kvetu fontány vzniká jednoznačne definované hlavné stretávacie miesto a zároveň ponúka vymedzenie plochy námestia s vodným prvkom a ostatného oddychového priestoru parku a jeho zelene. Pri návrhu bolo najvýraznejšou ideou pritiahnúť návštevníkov Námestia slobody do jeho ťažiska, čiže stredu a ponúknuť im tu vizuálny a originálny zážitok s vodným prvkom, ktorý je prístupný a využívateľný aj vďaka jeho bezbariérovosti pre všetkých.

IV KONCEPCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA

Námestie pri jeho enormnej veľkosti približne 20 000 metrov štvorcových ponúka množstvo plôch pre všetky vekové a sociálne kategórie, ktoré sa ľahko dajú premeniť na funkčné celky. Myšlienkou rozdelenia a zadefinovanie oblastí záujmu pre návštevníkov rôznych vekových skupín nám návrh prináša jasne definované hranice pre umiestnenie jednotlivých aktivít. Nachádzajú sa tu tak aktivity pre najmenších, ako je herná plocha a pieskovisko, pre študentov s tichým priestorom pre prácu v brezovom háji, pre dospelú populáciu s kaviarenskou a reštauračnou funkciou či pre seniorov kde zohráva hlavnú úlohu socializačný aspekt pri šachových stoloch, dlažbách a verejnej otvorenej knižnici. Avšak vzniknú tu aj aktivity, ktoré spájajú celé vekové spektrum na základe ich vzťahu k prírode, čo ponúka komunitná záhrada či vzťahu k umeniu v prípade výstavného priestoru, ktorý sa dá zrealizovať v rámci závesného exteriérového systému na kruhovom objekte "aura". Námestie tak ľudí síce rozdeľuje ale zároveň spája v rôznych aktivitách a tým ponúka komplexné riešenie a záujmovú oblasť pre všetkých.

V KONCEPCIA MOBILIÁRU

V modernej dobe prevažuje názor veci recyklovať a prinavrácať im funkčnosť a preto návrh mobiliáru podporuje tieto myšlienky a zachováva síce starší ale kvalitný mobiliár. Kovové lavičky a verejné osvetlenie v podobe dobových lúčok prinášajú určitý nezameniteľný výraz vtedajšej éry, za ktorej vznikala dnešná podoba námestia a takýto odkaz by sa mal niesť celým priestorom parkovej časti a poukazovať na kvalitu, funkčnosť a zachovalý stav mobiliáru vyrobeného v štýle socialistického realizmu.

VI KONCEPCIA MOBILITY VRÁTANE STATICKEJ DOPRAVY

Trendom vo svete ale aj u nás je vylúčenie automobilovej individuálnej dopravy z centra mesta a jej nahradenie efektívnou verejnou integrovanou dopravou. Obyvatelia mesta tak netrpia znečistením ovzdušia, dopravnými zápchami či neestetickým vizuálnym výrazom. V tomto prípade preto navrhovaným riešením je obmedzenie vstupu áut na príslušné cestné komunikácie a posilnenie peších a cyklistických trás.

Takisto statická doprava podľa novodobých názorov má byť separovaná a využívané majú byť na to vyhradené miesta ako sú parkovacie domy, či veľkokapacitné parkoviská. Výbornými príkladmi sú pokrokové riešenia v moderných mestských štruktúrach a ich revitalizácie za účelom spríjemnenia a vytvorenia pozitívneho vizuálneho efektu postihnutých priestorov. Takisto pri správnom fungovaní verejnej dopravy tiež nevzniká problém s parkovaním a nevzniká ani potreba navyšovania o ďalšie parkovacie miesta.

VII KONCEPCIA PRÍRODNÝCH PRVKOV VRÁTANE OPATRENÍ NA ADAPTÁCIU PRI ZMENE KLÍMY

V rámci revitalizácie námestia je dôležitým aspektom pre zachovanie priaznivej klímy dostatočné množstvo zelene. Parková zeleň, ktorá sa nachádza na jeho území a v bezprostrednom okolí je určitým pozitívnym ekologickým vstupom, ktorý prispieva a napomáha pri riešení klimatických zmien vznikajúcich v mestách. Všetka vysoká aj nízka zelen je v návrhu zachovaná v jej pôvodnom stave a doplnená o ďalšie trávnaté plochy pre relax a počíta s ďalšou výsadbou nových stromov, ktoré budú našim ekologickým posolstvom pre budúce generácie.

VIII KONCEPCIA OSVETLENIA A ILUMINÁCIE NÁMESTIA

Jednou z funkcií ľahkej kruhovej konštrukcie v strede námestia je aj jej iluminácia a osvetlenie priestoru. Zároveň fontána s novými navrhovanými vodnými tryskami by bola obohatená o farebné

LED svietidlá, ktoré by vo večerných hodinách zaujali okoloidúcich svojím svetelným predstavením.

V parkovej časti námestia je uvažované zachovanie terajšieho verejného osvetlenia a doplnenie o dlažobné svetlá, ktoré by plnili aj informačnú a orientačnú funkciu.

IX FINANČNÝ A ČASOVÝ MODEL REALIZÁCIE

Celkovo sa v návrhu počíta s nízkorozpočtovým variantom doplnenia zelených plôch, konkrétne zemných valov v okolí fontány na mieste dnešných málo využívaných vyvýšených trávnatých častí a následnou výsadbou nových stromov. Takisto nové funkčné celky ako je pieskovisko s hernou plochou pre deti, vybudovanie komunitnej záhrady a doplnenie stupňovitého sedenia v novozvniknutom amfiteátri prináša jednoduché a lacné riešenie oživenia priestoru.

Najväčšou investíciou je rekonštrukcia spojená s výmenou dlažby a výroba s osadením ľahkej multifunkčnej kruhovej konštrukcie nazvanou "aura". Tá však prinesie veľkú vizuálnu zmenu námestia s fontánou a celkovo zjednotí jeho výraz a kultúrni ho.